

En bebudet massakre

| 07.10.14 |

Af Jesper Heldgaard, freelance-journalist

Det er mere end et år siden at Venstre bebudede at partiet vil sætte udviklingsbistanden ned til 0,7 procent af BNI. Mandag stillede partiets udviklingsordfører op til det første offentlige møde om sagen.

”Det bliver en massakre, hvis Venstre gør alvor af at realisere sit forslag om at spare 2,6 mia. kr. på udviklingsbistanden i ét hug,” konstaterede generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp, Henrik Stubkjær, på et velbesøgt debatmøde mandag aften om Venstres spareudspil.

Det er ikke nyt, at Venstre vil spare, hvad der svarer til lige godt 15 pct. af Danmarks samlede udviklingsbistand ved på ét år at sænke bistanden fra de nuværende 0,83 pct. til 0,7 pct. af det danske BNI.

Venstre lancerede forslaget allerede i september 2013. Alligevel var mødet i København i mandags det første debatmøde om den store besparelse.

Mødet var arrangeret af IDA Global Development (det tidligere Ulandsfagligt Selskab), og det var Venstres udviklingspolitiske ordfører Jakob Elleman-Jensen, der stillede op i løvens hule for at forsvare oplægget, som han selv var pennefører på. Ikke desto mindre var der ikke noget svar til de mange deltagere, der ikke mindst kom for at høre, hvordan besparelserne skal udmøntes:

”Danmark er involveret i mere end 2.800 projekter, og vi kan som oppositionsparti ikke anvise præcist, hvordan besparelserne kan findes, og jeg synes i øvrigt det er mere konstruktivt at se på det, vi vil prioritere stærkere,” sagde Jakob Elleman-Jensen og begrundede den store besparelse:

”Danmark står i den værste økonomiske krise siden krigen, og vi har i Venstre en ambition om at gøre kagen større i stedet for at fortsætte den evige diskussion om, hvordan vi fordeler kagen. En del af finansieringen til dét finder vi ved at spare på udviklingsbistanden. Men vi vil stadig være blandt de blot fem lande i verden, der overholder FN’s anbefaling om at yde mindst 0,7 pct. af vores BNI. Vi er stolte over, at vi kan blive ved med at leve op til det mål. Tænk, hvilken forskel det ville gøre, hvis Tyskland gjorde dét. Hver dansker giver 2.500 kr. til verdens fattige. Hver tysker 1.000 kr.”

Selvransagelse blandt NGO'er

Henrik Stubkjær fra Folkekirkens Nødhjælp indledte med at indrømme, at de folkelige organisationer har sovet i timen:

”Tak for invitationen. Det er godt, mødet bliver holdt, for vi har været alt for stille – også blandt NGO’erne – om dette spareudspil. En besparelse på 15 pct. i ét hug er en massakre og et brud på Venstres hidtidige politik. Venstre har hidtil været et bolværk mod Dansk Folkepartis ønske om at sænke bistanden helt ned til 0,7 pct., og Venstre-folk har tidligere haft ambitioner på området, nedsat en Afrika-kommission mm., men det er åbenbart slut. Tilmed argumenterer Venstres statsministerkandidat på et uset lavt niveau ved direkte at sige, at verdens fattige skal være med til at finansiere en øget indsats for syge danskere. Det er at sætte to svage grupper op mod hinanden i stedet for at sige det, som det er, at man vil bruge endnu flere milliarder på skattelettelser.”

Henrik Stubbkjær illustrerede, hvor hårdt besparelserne vil ramme ved hjælp af en NGO-analyse af Venstres 2013-udspil.

Det viste, at besparelsen kunne nås ved at stoppe alle nye tilsagn til fem asiatiske og latinamerikanske lande: Pakistan, Bangladesh, Nepal, Indonesien og Bolivia.

Det gav en besparelse på 800 mio. kr. Så der mangler stadig over halvdelen.

De kunne findes ved at spare 40 pct. på de samlede bevillinger til: miljø og klima, humanitære formål, NGO’er, forskning og oplysning, naboskabsprogrammet og det arabiske initiativ. Fra det ene år til det andet.

Regnedrengene i Venstre

”Det, der berører mig mest, er, at besparelserne skal være her og nu. Regnedrengene i Venstre har simpelthen ikke forstået, hvordan man i dag yder bistand gennem flerårige aftaler og tilsagnsrammer. Jeg havde aldrig troet, at vi igen skulle havne i en situation som ved sparerunden i 2001-2, hvor vi måtte opsiges indgåede aftaler, og Danmark led et enormt internationalt prestigetab,” bemærkede Henrik Stubbkjær.

Jakob Ellemann-Jensen replicerede, at det ikke er hans formulering, at de sparede penge skal bruges til sundhed:

”De skal bruges til skattelettelser, så vi kan blive konkurrencedygtige og gøre kagen større. Og så skal vi i øvrigt lære af erfaringerne fra 2001-2 og lave gode exit-strategier til grund for besparelserne.”

Det Radikale Venstres udviklingspolitiske ordfører, Lone Loklindt, sad også i panelet og undrede sig over V-udspillet:

”Så sent som i 2012 vedtog alle partier i Folketinget en udviklingspolitisk strategi, og så kommer jeres udspil på et tidspunkt, hvor flere mennesker i verden end nogensinde – over 50 mio. – er på flugt fra krig og katastrofer. Jordan og Tyrkiet tager hver over en million flygtninge fra Syrien. Så er det sølle, at det rige Danmark sender det signal, at vi skærer i vores internationale bidrag. FN anbefaler jo ikke, at man højst skal give 0,7 pct. af BNI. Vi radikale vil gerne op på 1 pct. igen, men det har ikke været muligt.”

Den bemærkning nærmest inviterede Jakob Ellemann-Jensen til at beskylde de radikale for løftebrud:

”De fleste af os har indtryk af, at det er de radikale, der har bukserne på i regeringen – især hvad angår økonomi, så I kunne have indfriet jeres løfte om den ene pct., hvis I ville,” sagde han.

Klimaløfte brydes

Til gengæld kunne Jakob Ellemann-Jensen ikke svare på et par spørgsmål fra salen om, hvordan Venstre agter at leve op til Lars Løkke Rasmussens løfte fra det kuldsejlede klimatopmøde, COP15, i København i 2009.

Her blev en aftale med det yderste af neglene hevet i land med løfter om klimafinansiering til udviklingslandene. Vel at mærke som ekstra, 'additionelle' midler, som Lars Løkke Rasmussen da også specifikt lovede ved flere lejligheder. Det vil sige ud over de FN-anbefalede 0,7 pct. i udviklingsbistand.

”Hvordan agter Venstre at leve op til dét løfte, når udviklingsbistanden inklusiv klimafinansiering skal ned på 0,7 pct.?” spurgte journalist Knud Vilby og Peter With fra CARE Danmark.

”Det ved jeg ikke nok om til at svare på,” lød svaret fra Venstres udviklingspolitiske ordfører.